1856. N°. 1[illegible]

# LEYDSCHE COURANT.

*De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag Avond.*

VRIJDAG 21 NOVEMBER.

*De Prijs der Courant is f 12 in het jaar; de afzonderlijke Nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.*

## BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

### LEYDEN, 20 November.

### PROCES-VERBAAL

*van de inlevering en opening der Stembriefjes, die ten behoeve der keuze van drie Leden der Kamer van Koophandel en Fabrieken heeft plaats gevonden den 19den November 1856 in de Gemeente Leyden.*

Het bureau van stemopneming neemt in de ter inlevering der stembriefjes bestemde zaal op het Raadhuis plaats, 's middags te twaalf ure.

Het is zamengesteld uit den Heer Mr. A. O. E. Grave van Limburg Stirum, Burgemeester, Voorzitter, en de Heeren Mr. C. W. Hubrecht en M. A. Kluit, Leden van den Gemeenteraad, Stemopnemers.

De lijst der Kiezers, die bij de verkiezing in aanmerking komt, mitsgaders een exemplaar van het Koninklijk besluit van den 9den November 1851, houdende vaststelling van een Reglement, bevattende algemeene bepalingen, betreffende de Kamers van Koophandel en Fabrieken, wordt op de tafel voor het bureau staande, nedergelegd.

De stembus na onderzocht en volkomen ledig bevonden te zijn, wordt met twee sleutels gesloten, waarvan de eene door den Voorzitter van het bureau, de andere door den Heer Hubrecht, als oudste Stemopnemer, in bewaring wordt genomen.

In de stembus zijn briefjes geworpen door de op de nevensgevoegde lijst vermelde Kiezers.

En is dit zonder stoornis der orde afgeloopen.

Ten twee ure wordt door den Voorzitter verklaard, dat de ter inlevering der stembriefjes bestemde tijd verstreken is.

Onmiddellijk daarop is de stembus gesloten op de daartoe voorgeschrevene wijze.

De bus wordt vervolgens geopend en bevonden te bevatten *drie en twintig* stembriefjes.

Dit getal met de lijst der Kiezers die briefjes hebben ingeleverd, vergeleken zijnde, is gebleken te zijn even groot als het getal dier Kiezers.

Nadat de briefjes zijn dooreengemengd, worden zij door den Voorzitter een voor een geopend en overluid voorgelezen.

Het Bureau heeft van onwaarde verklaard geen stembriefje.

Het getal der geldige uitgebragte stemmen is mitsdien geweest *drie en twintig.*

Van dit getal zijn uitgebragt op de Heeren

Mr. P. du Rieu Junior 21 stemmen, B. F. Krantz 20, J. I. van Wensen 20, P. J. Zuurdeeg 2, W. B. van Andel, J. Scheltema, B. Eigeman, Mr. C. G. Hubrecht, S. A. Mearburg en J. A. de Bremery, ieder ééne stem.

Hebben alzoo de volstrekte meerderheid verkregen de Heeren:

Mr. P. du Rieu Junior, B. F. Krantz en J. I. van Wensen.

Zijn derhalve verkozen tot Leden der Kamer van Koophandel en Fabrieken de Heeren:

Mr. PAUL DU RIEU Junior,

BOUDEWIJN FRANCISCUS KRANTZ, en

JOHANNES IGNATIUS VAN WENSEN.

En zijn tegen deze opening van stembriefjes, door de Kiezers geene bezwaren ingebragt.

En is na afloop van dit een en ander Proces-Verbaal opgemaakt, in tegenwoordigheid van allen die zich in de zaal bevonden.

Gedaan te Leyden den 19den November 1856.

VAN LIMBURG STIRUM, *Voorzitter.*
C. W. HUBRECHT, } *Stemopnemers.*
M. A. KLUIT.

Mogt onze stadgenoot, de Heer A. Hasebroek, ten vorigen jare het geluk te beurt vallen den dag te herdenken, waarop hij 50 jaren geleden als Medicinae Doctor werd gepromoveerd, ll. Dingsdag vierde hij weder een feest dat hoogst zeldzaam mag worden genoemd.

50 jaren geleden werd hij op dien dag aangesteld als Stads-Doctor. Hij mogt ook nu weder van onderscheiden zijden deelneming in zijn geluk ondervinden; niet alleen toch vereenigden zich enkele zijner vrienden om hem geluk te wenschen, maar ook het Hoofd der Gemeente en zijne Ambtgenooten, Stads-Doctoren en Chirurgijns wenschten den krachtigen ouden man, 's Hemels besten zegen toe op zijnen verderen arbeid. De laatsten boden hem een eigenaardig geschenk aan tot herinnering aan dezen blijden dag en als bewijs hunner achting.

— Met een enkel woord meenen wij de aandacht onzer stadgenooten te mogen bepalen op een Groot Vocaal en Instrumentaal Concert, dat door den Heer N. J. Wetrens Jr., Directeur van het Orchest van *Sempre Crescendo*, onder medewerking van dit gezelschap en de Liedertafel *de Avondster* op Donderdag den 27sten dezer alhier zal gegeven worden. De Heer Wetrens zal na 25 jaren als Orchest Directeur bij Sempre Crescendo werkzaam geweest te zijn, het vaderland verlaten en zich naar de Kaap de Goede Hoop begeven, waar hij zich voorstelt, beter dan hier, voortdurend in de behoeften van zijn gezin te kunnen voorzien. Het door hem te geven afscheids-concert zal moeten strekken om te voorzien of te helpen voorzien in de onkosten van den overtogt; opdat die bestemming niet uit het oog verloren zou worden, heeft eene Commissie, bestaande uit de Heeren van Ossenbruggen, Voorzitter van Sempre Crescendo, Notaris Prijn van Musis Sacrum, Proot van de Liedertafel de Avondster, alsmede de Heeren M. A. Kluit en Dr. C. Leemans, Eere-leden van Sempre Crescendo, daartoe genoodigd, zich met het toezigt over het geheel en het geldelijk beheer belast. De uit te voeren muziekstukken: de Eroica van von Beethoven, Graaf Floris de V van Verhulst en de Ode Simfonie, le Désert, van Félicien David, slechts éénmaal hier ter stede, maar tot groote voldoening van een talrijk publiek ten gehoore gebragt, zullen voorzeker velen aansporen om op de thans rondgaande inteekeningslijsten van hunne belangstelling te doen blijken; eene belangstelling waardoor Leyden tevens een bewijs van erkentelijkheid kan geven aan het Studenten-concert, waaraan het zoo menigen heerlijken avond, en voor zijne behoeftigen gedurende eene reeks van 25 jaren zoo vele rijke, geldelijke bijdragen te danken heeft, en dat de deelneming aan zijnen Orchest-Directeur bij diens aanstaand vertrek betoond, zeer zeker op hoogen prijs zal stellen. Wij mogen zonder de grenzen van onbescheidenheid te na te komen, hier nog in het belang der zaak vermelden, dat een der verdienstelijkste leden van de Studenten-vereenigingen van stijl en uiterlijke welsprekendheid, zijn talent voor de voordragt van den tekst bij le Désert, wel heeft willen beschikbaar stellen. C. LEEMANS.

— De Synodale Commissie der Ned. Herv. Kerk heeft besloten dat in Januarij 1857 de reeds 2 jaren verzuimde 10 jarige telling der lidmaten zal plaats hebben.

— Den 16den dezer is te Genderingen, bijna 66 jaren oud, overleden Z. Exc. Jonkheer Johannes Theodorus van Spengler. Hij was den 4den December 1790 te Zutphen geboren. In 1806 trad hij als Onder-Officier-Elève bij de garde van den Koning van Holland in dienst. In 1810 werd hij Brigadier bij de lijfwacht te voet. Onder het Keizerrijk klom hij tot Kapitein-Adjudant bij de pupillen der garde en keerde in 1814 met gemeld corps naar Holland terug, liep sedert verschillende rangen door, tot dat hij in 1848 werd bevorderd tot Generaal-Majoor, Bevelhebber der reserve brigade. Den 1sten November 1849 werd hij tot Minister van Oorlog verheven, welke betrekking hij tot 15 Julij 1852 bekleedde, toen hij op zijn herhaald verlangen zijn pensioen bekwam als Luit.-Generaal. Verscheidene Ridder-Orden vielen hem ten deel. Hij onderscheidde zich steeds door bijzonderen ijver, trouwe pligtsbetrachting en bijzondere minzaamheid, zoodat hij aller achting en toegenegenheid mogt verwerven. Met regt mag men zeggen, dat de overledene door zijne innemende denk- en handelwijs, de grootste achting bij het leger had verworven en dat zijn afsterven met diep leedwezen vernomen is door allen, die hem in onderscheidene betrekkingen gekend hebben.

— In den nacht van Vrijdag op Zaturdag ll. is op het eiland Schiermonnikoog gestrand het Nederl. tjalkschip *Hinderika Catharina*, Kapt. F. K. Faber, beladen met balken, komende van Drammen in Noorwegen, en bestemd naar Dokkum. De bemanning is gered.

— In de vrije koloniën der Maatschappij van Weldadigheid is de aardappeloogst bijzonder gunstig uitgevallen. Na aftrek van het noodige voor eigen behoefte, zijn nog 18,000 mudden beschikbaar, die naar de Ommerschans en Veenhuizen worden vervoerd.

— Een kolonist uit Veenhuizen, beschuldigd een brandbrief te hebben geschreven, is dezer dagen door het Prov. Hof van Drenthe *vrijgesproken*, van wege onvoldoend bewijs. De vrijgesprokene heeft zich daartegen in cassatie voorzien.

— De twee misdadigers, die onlangs op weg naar Leeuwarden zijnde, in de nabijheid van Dieren aan hunne geleiders waren ontsnapt, zijn thans te Maastricht weder gevat.

— De onlangs uit de ontdekte kolenmijn te Bentheim gegraven kool is door den Heer G. J. Mulder, Hoogleeraar te Utrecht, scheikundig onderzocht en bevonden geen gewone steenkool, maar zoogenoemde pekkool te zijn van uitmuntende hoedanigheid en brandbaarheid, maar van welke men alleen vreest, dat, zoo als gewoonlijk met die soort het geval is, slechts weinig zal worden gevonden.

— Vervolg onzer mededeelingen uit de antwoorden der Regering op de bedenkingen van de Tweede Kamer ten opzigte van de Begrooting.

In de Memorie van Beantwoording omtrent de *Wet op de Middelen*, komt, behalve het in ons vorig nommer medegedeelde, nog het volgende voor:

Eene herziening van het belastingstelsel in den zin dat men de wetten op de bestaande belastingen tracht te verbeteren, oordeelt de Regering zeer nuttig, en zij zal zich beijveren zoodra mogelijk aan gedane toezeggingen in dien zin gevolg te geven. Minder aanbevelingswaardig acht zij de vervanging van bestaande belastingen door andere, daar in den regel de gewoonte veel toebrengt om bestaande belastingen met minder bezwaren te doen dragen, en daaraan de voorkeur doet geven boven nieuwe, welke onbekend zijn of waarvan de lasten nog niet waren ondervonden, gelijk dit nog onlangs in sommige localiteiten is gebleken, alwaar men welligt aan de belasting op het gemaal de voorkeur geeft boven nieuw ingevoerde directe belastingen.

De bewering, dat de grondslagen, waarop het personeel en patent berus-

ten, en die deze belastingen veel meer op de steden dan op het platteland zouden doen drukken, met den tegenwoordigen stand van zaken niet meer zouden overeenstemmen — hoewel daar argumenten voor kunnen worden aangevoerd, die niet van grond ontbloot zijn, — levert echter, zoo algemeen als zij daar wordt voorgesteld, stof tot bedenking.

De Regering erkent echter, dat van de bevolking ten platten lande in de bestaande omstandigheden, eene aanzienlijker bijdrage tot 's Rijks inkomsten kan gevorderd worden, en is het ook bij haar reeds in opzettelijke overweging gekomen, of en in hoeverre zulk eene bijdrage door middel van het patentregt zou te vinden zijn.

Reeds is te kennen gegeven, dat de Regering de regeling van de belastingen, door gemeenten te heffen, tot een onderwerp van hare ernstige overwegingen heeft gemaakt. Zoo, blijkens het verslag, de accijnsen als plaatselijke belasting worden afgekeurd, niet minder bezwaren worden daarbij ingebragt tegen de plaatselijke directe belastingen.

Indien de hier behandelde belangen alleen zouden zijn te bevredigen wanneer het Rijk een gedeelte van de directe belastingen aan de gemeenten afstond, te dien effecte, dat aan rijks- en gemeente- directe belastingen te zamen niet meer betaald wierd dan thans uitsluitend aan de rijks- directe belastingen, zou zoodanig middel gepaard moeten gaan met grooter offers van de zijde der schatkist dan kunnen worden ingewilligd, en zoude zoodanige maatregel niet zijn tot stand te brengen zonder dat het Rijk wegens dat verlies wierd schadeloos gesteld.

De Staat zou dan zijne toevlugt moeten nemen tot nieuwe directe of indirecte belastingen, en dat ook hieraan groote bezwaren zijn verbonden, zal wel geen betoog vereischen. In allen geval zou het eene met het andere hand aan hand moeten gaan, en van het Rijk kan niet verwacht worden, dat het de belangen zijner financiën in de waagschaal zou stellen door afstand van een gedeelte zijner inkomsten, zonder vooraf verzekerd te zijn dat hierdoor geen tekort in de middelen ontsta. De vaststelling van een aequivalent zou dus afstand van belasting moeten voorafgaan en niet volgen.

De Regering ontkent niet, dat de wet op de personele belasting verbetering behoeft en verzamelt bouwstoffen voor die herziening; terwijl die ten aanzien van het patentregt nog in deze zitting zal voorgedragen worden.

Hoofdstuk X (*Oorlog*). Met leedwezen heeft men vernomen, dat over het algemeen niet zeer gunstig over deze begrooting wordt gedacht. Des te meer zal men trachten, door het geven van ophelderingen, de gemaakte bedenkingen uit den weg te ruimen en daardoor een gunstiger oordeel mogelijk te maken.

Er zijn leden, die het gevoelen voorstaan, om de begrooting van dit hoofdstuk op $10\frac{1}{2}$ millioen te verminderen, waarop na voorafgaande inlichtingen de Minister antwoordt, dat men de begrooting van oorlog minder kan stellen, als men dit zou willen doen om de vertegenwoordiging te believen, of zich, in populairen zin, aangenaam te maken; maar hij moet verklaren, dat naar mate men de raming zal willen verminderen, men dit altijd te weinig zal doen, want dan zal men een zoodanig gebrekkigen toestand van zaken verkrijgen, dat het geld, daaraan besteed, eigenlijk voor de verdediging des rijks verloren, dat het eene onnutte uitgaaf zal wezen. Men vergete niet, dat de proef eener stelselmatige vermindering, in 1849 genomen, wrange vruchten heeft gedragen. Men bezuinigde toen 12 tonnen gouds, maar men had daarvoor een verzwakt, een ontoereikend leger. Noemt men de organisatie, zoo als zij nu bestaat, al te uitgebreid en te kostbaar, dan vordert de billijkheid, dat men eerst bepale, hoe groot het bedrag dier uitgaven eigenlijk is. Het kan dien ten gevolge geenszins de vraag zijn, of eene raming van meer dan $11\frac{1}{2}$ millioen, maar wel of de werkelijke uitgaven van minder dan $9\frac{1}{2}$ millioen de financiële krachten van den Staat te boven gaan.

Verder zegt de Minister dat Nederland geene uitgebreide militaire magt kan onderhouden, maar wat het van dien aard bezit, moet in zijne soort goed, ja zeer goed wezen. Het moet de kern zijn waarop in tijd van gevaar kan worden gerekend, waarop de alsdan te nemen maatregelen in het groot kunnen steunen. Die bestanddeelen zijn in het leger aanwezig. Het moge niet groot zijn, het is in gehalte over het algemeen uitmuntend. Dit is het getuigenis van vreemde, van onpartijdige beoordeelaars; maar zij is, zoo als de Minister vertrouwt, mede in de publieke opinie des lands gevestigd, waarop het vooral aankomt, en welke geenszins de mate van kennis en geoefendheid voorbijziet, welke bij alle wapens toenemende is. Overal waar Nederl. Officieren zich in het buitenland vertoonen, worden zij juist daarom met onderscheiding ontvangen en bejegend. De inrigtingen van militairen aard worden door vele vreemde Officieren bezocht, en wegens hare doeltreffendheid geroemd. Zij kunnen met de beste in andere landen wedijveren. Is de zedelijke kracht bij het leger aanwezig en verdient zij in alle opzigten de ondersteuning, welke eene wenschelijke stabiliteit haar alleen kan verzekeren, ook de stoffelijke middelen van tegenweer worden niet veronachtzaamd.

Bij de beantwoording van Hoofdstuk XI (*Koloniën*), wordt op de vraag, hoe ver de ten uitvoerlegging van het reglement op het beleid der Regering van Neêrlands Indië reeds gevorderd is, de meening geuit dat de Regering ten dien opzigte de meeste werkzaamheid heeft aan den dag gelegd, omdat weinige voorschriften daarin voorkomen, die niet reeds een onderwerp van behandeling en dikwijls van herhaalde briefwisseling hebben uitgemaakt.

De reis van den Gouv.-Gen. Mr. A. J. Duymaer van Twist naar de Moluksche eilanden heeft hem gelegenheid gegeven tot persoonlijke onderzoekingen, welke in een uitvoerig verslag zijn opgeteekend en der Regering zeer zullen te stade komen.

De onzekerheid, of de voor de Europesche markt geschikte voortbrengselen van Indië aldaar de buitengewoon hooge prijzen zouden opleveren, welke daarvoor, in de laatste jaren hier te lande besteed zijn, dringt de Regering, om met behoedzaamheid gebruik te maken van de haar verleende bevoegdheid, om in Indië eene hoeveelheid van 200,000 pikols koffij en van 150,000 pikols suiker te verkoopen. De Regering is bereid den verkoop dier hoeveelheid suiker in Indië in overweging te nemen, zoodra zij op goede gronden daarvan eenig voordeel verwachten kan.

Het tot stand komen eener directe vaart met stoomschepen op Neêrlandsch Indië blijft een voorwerp van belangstelling der Regering. Geen der tot het openen van zulk eene gemeenschap ingekomen voorstellen is der Regering evenwel in allen opzigte aannemelijk toegeschenen. Uit dien hoofde acht zij het wenschelijk te wachten tot dat haar de uitslag bekend zal zijn van het onderzoek omtrent de gevolgen, van de doorgraving der landengte van Suez te verwachten.

Tot bewijs dat de Regering het lot der slaven in de W.-I. koloniën ter harte neemt, strekke de benoeming tot Proc.-Gen. bij het Hoog Geregtshof van Suriname van eenen man, die zich als tegenstander der slavernij heeft doen kennen, en meer beteekenend nog is het door den Gouverneur van Suriname afgekondigd Kon. besluit van 1 Julij 1856, waarbij den Gouverneur de bevoegdheid is verleend, in de districten waar het burgerlijk bestuur tot hiertoe door uit de eigenaren en directeuren van plantaadjes gekozene Heemraden en Burger-Officieren werd uitgeoefend, het gezag aan van 's lands wege bezoldigde ambtenaren op te dragen. De Gouverneur berigt dat die verordening wel aanvankelijk eenige ontevredenheid wekte, doch onder velen heeft plaats gemaakt voor overeenstemming met de Regering en genegenheid om mede te werken tot bereiking harer oogmerken, strekkende, om met de bescherming der slaven het belang der eigenaren te verbinden. Na deze mededeeling omtrent het tegenwoordig lot der slaven lijdt hetgeen twijfel, of de Regering ook op de verzekering van hun toekomstig lot bedacht zij. De door haar beoogde »maatschappelijke hervorming," waaromtrent nog in deze zitting een wets-ontwerp zal worden ingediend, heeft geen ander doel dan om aan den staat der slavernij een einde te maken. De Regering wenscht dien maatregel intusschen niet te bestempelen met het woord »vrijverklaring," omdat een verkeerd begrip daarvan tot teleurstelling en verbittering onder hen zoude kunnen leiden en de droevigste gevolgen voor de kolonie na zich slepen.

## KATWIJK AAN ZEE, 17 November.

Eergisteren is hier het kofschip *de Eendragt* gestrand, gevoerd door Kapitein G. van Dalen, vertrokken van New-Castle den $7^{den}$ dezer, bestemd naar Groningen en geladen met fijne steenkolen. Deze bodem in de hevige branding komende, is de reddingboot dadelijk onder het beleid van den kloekmoedigen Koopvaardij-Kapitein W. van der Plas, in zee gebragt met behulp van eenige wakkere visscherlieden ter dezer plaatse, en wel met dat gelukkig gevolg, dat de bemanning van het vaartuig, die in doodsgevaar verkeerde, behouden aan wal is gebragt.

Weinige oogenblikken na de redding was het kofschip verbrijzeld, van den inventaris heeft men nog het een en ander kunnen redden, doch van de lading niets.

## 's GRAVENHAGE, 20 November.

Door Z. M. is aan Jhr. Mr. F. L. W. de Kock, Directeur van 's Konings Kabinet, vergunning verleend tot het aannemen der onderscheidingsteekenen van Commandeur der Orde van de Poolster, hem door den Koning van Zweden geschonken.

Gelijke vergunning is verleend aan den Hoofdingenieur L. K. Turk, tot het aannemen der versierselen der Ridderorde van St. Stanislaus $3^{de}$ kl., hem door den Keizer van Rusland geschonken.

— Tot Notaris te Blokzijl is benoemd P. Jennes, Cand. Notaris te Enschedé.

— Aan den Luit. ter zee $1^{ste}$ kl. A. D. van Gennep is op verzoek eervol ontslag verleend uit 's lands dienst.

— De Minister van Binnenl. Zaken zal op Zaturdag a. s. geen gehoor verleenen.

— Volgens de bij het Dep. van Koloniën uit Suriname ontvangen berigten is de gezondheidstoestand aldaar voldoende en heerschen rust en orde allerwege.

Op Bonaire zijn van 5 tot 12 Oct. zes lijders aan de cholera bezweken; de ziekte schijnt zich verplaatst te hebben; daar zij voornamelijk in het $1^{ste}$ district en in het nabijgelegen slavengehucht Mundo-Novo heerscht.

Op St. Eustatius was nog één jager aan de gele koorts overleden; geene sterfgevallen hebben aldaar meer hebben plaats gehad, en de laatste lijder heeft het hospitaal verlaten. Men koesterde de hoop dat die ziekte had uitgewoed.

— Door den Grooten Kerkeraad van de Evang. Luth. gemeente alhier, is in het hôtel het Groot Keizershof, aan den nieuwen Leeraar bij die gemeente, Ds. J. A. Schuurman, een diner aangeboden.

## *Tweede Kamer der Staten-Generaal.*

### *Zitting van Donderdag* 20 *November.*

In deze zitting is aan de orde de interpellatie van den Heer Meeussen, omtrent de maatregelen, die van Regeringswege genomen zijn of kunnen genomen zijn ter uitvoering van artikel 167 der Grondwet, omtrent de godsdienstoefening buiten gebouwen en besloten plaatsen.

De Heer Meeussen heeft gevraagd: 1°. of de handelingen die ten deze in Noordbrabant hebben plaats gehad, zijn geschied ten gevolge van bevelen van de Regering, en 2°. of de Regering voor het vervolg daarmede zal voortgaan of, in geval de Regering vermeent, dat die godsdienstoefening onwettig is, zij de beslissing daaromtrent zal overlaten aan de regterlijke magt.

De Minister van Justitie heeft genoemden spreker in het breede beantwoord, en gezegd dat de Regering verre van godsdienstige vervolging, tegen wien ook, te bedoelen, echter de wet moet handhaven. Het beginsel der Regering was de beoordeeling over te laten aan het Openb. Ministerie. De Minister van R. K. Eeredienst heeft verklaard, dat er bij zijn Departement in deze zaak licht is te verkrijgen, dat niet te versmaden is.

De Heeren Meeussen, van Nispen en Storm hebben het regelingsbeginsel bestreden, dat nog nader door den Minister van Justitie wordt verdedigd.

Ten slotte wordt besloten eenige Staten, door den Minister overgelegd en den uitslag bevattende van het onderzoek naar die plaatsen waar openbare godsdienstoefening is geoorloofd, te drukken. Hiermede is de zaak afgeloopen.

## AMSTERDAM, 19 November.

Gisteren waren 25 jaren verstreken, sedert de Heer Staatsraad Mr. M. C. van Hall tot Voorzitter van de Regtbank van Eersten Aanleg, later van het Arrondissement van Amsterdam, werd benoemd. De leden dier Regtbank,

van het Openb. Ministerie en van de Griffie bij dit Collegie, hebben gemeend den achtbaren grijsaard op dien dag een blijk te moeten geven van hulde en hoogachting. Eene Commissie uit de Regtbank, vergezeld van den Heer Officier van Justitie en den Heer Griffier, hebben zich ten zijnen huize vervoegd en hem, onder betuiging van deelneming in dezen voor hem zoowel als voor de Regtbank gewigtigen dag, aangeboden een fraai bewerkt aandenken in zilver, uitdrukkende de begaafdheden van den gevierden Voorzitter als regtsgeleerde, dichter en redenaar.

Dit voorwerp bestaat in een prachtigen zilveren schrijfgarnituur van aanzienlijke grootte in rocaille-stijl bewerkt, en vervaardigd door de Heeren Dickhoff en Salm alhier. De fraaije schelp, die den voorgrond vormt, prijkt met de symbolen van kunst, universele kennis, en hare verspreiding: een lier, een globe, een ontrold blad. Daarboven verheft zich het fraai bewerkte middengedeelte, waarop de gevel van het Paleis van Justitie alhier, keurig gegraveerd is. Ter weerszijden daarvan zijn de flakons aangebragt, op de eene waarvan een uitstekend schoon in mat-zilver bewerkte zwaan, op de andere een adelaar met uitgespreide wieken prijkt. Op het straks genoemde middengedeelte verheft zich het beeld der geregtigheid, in zuiver Griekschen stijl bewerkt, met de bekende attributen, en steunende met de regterhand op een verhevenheid, waartegen een schild geplaatst is, met het inschrift: *Tribunal Amstelodamense Praesidi* 18 *November* 1831—1856. (*A. C.*)

## BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

### BELGIE.

BRUSSEL, 19 November.

Op den Noorderspoorweg heeft een groot ongeluk plaats gehad. De trein van hier naar Gent is op 5 minuten afstand dezer stad tegen een goederentrein aangereden. De schok was vreeselijk. De locomotief is omvergeworpen en een rijtuig van de 3de klasse verbrijzeld. Een viertal personen zijn daarbij ernstig gekwetst geraakt; de stoker die in een sloot werd geworpen, is er met eene ligte kneuzing afgekomen. De zaak wordt naauwkeurig onderzocht.

— Voor het Hof van Assises in Oost-Vlaanderen zal eerstdaags de zaak worden behandeld van P. J. F. de Geest, voormalig priester en rondventer van boeken, beschuldigd van de verspreiding van een geschrift, getiteld: *de Geheimen der Biecht*. Genoemde persoon is voortvlugtig.

— In het Luxemburgsche is reeds veel sneeuw gevallen. De posten zijn daardoor aanmerkelijk vertraagd.

### ENGELAND.

LONDEN, 18 November.

Men is hier niet zonder vrees voor het schip *James Baines*, dat reeds 101 dagen geleden van Melbourne de reis herwaarts heeft aangenomen. Het heeft voor eene waarde van 800,000 £ in goud aan boord.

— Zaturdag ll. is de ketel der Liverpoolsche stoomboot *Iron King* op de Mersey gesprongen, waardoor een stooker gedood is en verscheiden andere personen gekwetst zijn.

— De Heer Buchanan is, zoogals vroeger reeds werd vermoed, tot Voorzitter van de Vereenigde Staten van Noord-Amerika verkozen. Op hem zijn 174 stemmen uitgebragt, op den Heer Fremont 114 en op den Heer Fillmore 8. Bij deze verkiezing hebben dus de zuidelijke Staten of de voorstanders van de slavernij de zege behaald. Men moet echter erkennen dat de keuze gevallen is op een verdienstelijk man, die op de hoogte staat van de belangrijke taak waartoe hij wordt geroepen.

De slavenhouders in het zuiden worden nu reeds stouter in hunne eischen, en twee van hunne dagbladen dringen reeds onbewimpeld aan op de intrekking der bepalingen, die den aanvoer van negerslaven uit Afrika beletten.

### FRANKRIJK.

PARIJS, 18 November.

De hoop op eene minnelijke schikking der staatkundige verwikkelingen blijft stand houden, uithoofde van de inwilligingen waartoe de Russische regering gezind is; echter zou Rusland van zijnen kant mede op toegevendheid op sommige punten aandringen, waaromtrent men het nog niet eens is. Men gelooft niet dat het gebeurde bij Jenikale (zie beneden) eenige moeijelijkheid zal opleveren. Onze Regering is niet voornemens aan de leiband van Engeland te loopen, hetgeen blijkt uit het besluit om den Perzischen Gezant, die op weg is, alhier met onderscheiding te ontvangen, iets dat Engeland ongaarne ziet. De Napelsche zaken leveren niets nieuws op, maar men blijft op eenen gunstigen afloop vertrouwen, omdat de Gezanten te Londen en hier, tot heden nog niet zijn vertrokken.

— Naar men verneemt moet de Keizer zich ten hove ongunstig hebben verklaard over de al te groote weelde der Dameskleeding, die volgens hem thans in eene uitstalling van mode-artikelen was ontaard.

— De goedkoope gaarkeukens, onder bescherming der Keizerin, zijn thans geopend.

— Men wil nu reeds weten dat de zending van Generaal Dufour geheel is mislukt. Onze Regering zou voor een onvoorwaardelijk ontslag der gevangenen te Neufchatel gestemd zijn.

— De *Moniteur de l'Armée* bevat een brief van een Fransch reiziger uit de Krim, waarin ten duidelijkste blijkt dat de berigten der Engelsche bladen, ten opzigte van de kwade trouw van Rusland in het vervullen der vredesvoorwaarden, slechts verzinsels zijn. Daarin wordt o. a. gezegd: Te Sebastopol worden de bepalingen van het Parijsche verdrag eerlijk uitgevoerd. Er bestaat geen plan om de vestingwerken dier stad weder op te rigten of om in de Zwarte zee eene nieuwe vloot te vormen. De oorlogsschepen, die de Russen in de haven van Sebastopol hebben doen zinken, zijn niet weder boven water gebragt; alleen heeft men getracht den ingang der reede vrij te maken, ten einde handelsvaartuigen daarin de wijk zouden kunnen nemen. — Overigens is de haven geheel ledig; de handel geeft de voorkeur aan die van Kamiesch. De stad zelve is nog een puinhoop, waaruit eenige huizen, die aan rijke lieden toebehooren en door hen hersteld zijn, uitsteken, benevens eenige gedenkteekenen, die gedurende den oorlog in stand gebleven of sedert hersteld zijn. In de stadswijk, die tot huisvesting der arbeidende volksklasse bestemd was, zijn een aantal bewoners teruggekeerd, maar zij leven tusschen de bouwvallen, en hebben slechts verblijven waarin zij voor de guurheid van het weder bedekt zijn. De pleinen, straten en omstreken van Sebastopol zijn nog bedekt met kogels en ander werptuig, en met overblijfselen van den brand. De tegenwoordige bevolking dier stad kan op omstreeks 4000 zielen geschat worden, dat is een tiende gedeelte van het aantal inwoners die zij vroeger had. Noch te Nicolajeff, noch te Kherson wordt iets voor militaire doeleinden gebouwd.

— Een neef van den Shach van Perzie, de Prins Eddyn Saali Khan zal alhier 2 jaren doorbrengen om zijne studien aan de polytechnische school te volbrengen.

— Te Lyon zijn vele valsche goudstukken in omloop.

— Met de Sinaï is te Marseille het berigt aangebragt, dat eene Britsche kanonneersloep in de zee van Azoff een Russisch vaartuig had vervolgd, 't welk zich van eenige Turksche schepen, die verboden handel met zout dreven, had meester gemaakt. Van het fort Jenikalé was op het Britsche schip gevuurd en de Engelsche Admiraal Lyons had eene kanonneersloep derwaarts gezonden om inlichting deswegens te vorderen.

### SPANJE.

MADRID, 15 November.

De bijeenroeping der Cortes zal, hoe wenschelijk ook, een groot struikelblok zijn voor de Regering. De Koningin, opgewonden door de hofpartij, is daarmede niet gediend. Zij wordt meer en meer gedreven tot een absoluut regering-stelsel.

— Naar men verneemt is er eene depêche uit Rome ontvangen, inhoudende dat de Paus in den verkoop der kerkelijke goederen, voor zoo ver die zijn beslag reeds bekomen heeft, wil berusten; doch eene schadeloosstelling der geestelijkheid voor de daardoor verloren inkomsten billijk acht.

— De Koning heeft dezer dagen de krijgsoefeningen van het nieuw opgerigte regiment huzaren bijgewoond. Hij was daarover zeer te vrede en zeide tot den Colonel dat hij aan de manschappen eene herinnering zou schenken. Ieder man heeft daarop als blijk van de Vorstelijke milddadigheid, 4 cuartos (5 cts) ontvangen. De Koning heeft in 't geheel ruim 16 guld. uitgedeeld.

### ITALIE.

De reizigers op den spoortrein tusschen Rome en Frascati zijn door roovers uitgeplunderd. De bandieten hebben de nachtseinen nagebootst, daardoor den trein doen stilstaan en toen op hun gemak de reizigers beroofd van alles wat zij bij zich hadden.

### PRUISSEN.

Aan de Officieren en matrozen, die zich bij het gevecht tegen de roovers op de kust van Marocco hebben onderscheiden, zijn orde-teekenen verleend. Van onderscheidene kanten wil men aan de Regering het voornemen toeschrijven om eene aanzienlijke krijgsmagt naar Zwitserland te zenden; maar deze geruchten verdienen geen geloof.

### RUSLAND.

De boekwerken, uit minder dan 20 vellen druks bestaande, zullen voortaan aan eene minder strenge censuur onderworpen zijn. Geschiedkundige nasporingen en beoordeelingen van vroegere Regeringen zullen geoorloofd zijn. Vele personen, die sedert 25 à 30 jaren als ballingen in Siberie geleefd hebben, zijn dezer dagen te Petersburg teruggekeerd.

— In het gouvernement Irkutsk (Siberie) heeft men schokken van aardbeving gevoeld, die ruim 30 seconden aanhielden en het water in het meer en de rivier in hevige beweging bragten.

### TURKYE.

Het is aan Reschid-Pacha nog niet gelukt het Ministerie voltallig te maken.

— De Engelsche Majoor Chesney, die met opnemingen ten dienste van den Euphraat-spoorweg belast was, is van zijne reis in Syrië teruggekomen. De bewoners der door hem bezochte landstreek, inzonderheid de Arabische volksstammen van de woestijn, moeten vijandig gezind zijn tegen de onderneming, hetgeen voor den aanleg gevaarlijk is.

## Burgerlijke Stand.

**Van den 13 tot en met den 19 November 1856.**

BEVALLEN: L. Hogendoorn, geb. Pannier, Z. — M. de Geer, geb. Smit, Z. levenl. — M. Krieger, geb. van Gilse van der Pals, D. — A. Paddenburg, geb. van Velthuysen, D. — I. P. Blijleeven, geb. van der Westen, D. — A. M. de Jong, geb. van den Burck, Z. — M. Eduard, geb. Henssen, Z. — K. Maas, geb. Hartog, Z. — J. Sampimon, geb. Augustijn, Z. — C. P. Kop, geb. Uljee, D. — E. van Rossen, geb. Heimans, D. — A. W. Dubbeldeman, geb. Malijs, D. — S. M. Karstens, geb. Carton, D. — J. Drinhuysen, geb. Geestman, D. — A. D. Arkeveld, geb. Bekooy, Z. — J. de Groot, Z. — C. O. van Buttingha Wichers, geb. Werninck, D. — M. S. Overdijk, geb. Bergman, D. — C. Flippo, geb. Terdu, D. — C. H. Groen, geb. Ligtenberg, Z. — W. Gribling, geb. Knaap, D. — J. Visser, geb. Betavia, Z. — C. Masurel, geb. de Ridder, Z.

GEHUWD: L. van der Kaay, Wedr. en C. M. la Feber, Jd. — A. Ouwerkerk, Jm. en J. Lardé, Jd. — J. J. Swaan, Wedr. en C. Schutstal, Wede. — D. Nieuwenboom, Jm. en M. C. Veefkind, Jd. — C. van Egmond, Jm. en C. C. Paddenburg, Wede. — W. D. Nolting, Jm. en P. de Sauvage, Jd.

OVERLEDEN: L. Meijer, 59 j. — H. Nijssen, 69 j. — A. Smulders, D., 14 m. — J. Plug, Z., 7 w. — G. van den Akker, geb. Brambeel, 68 j. — Wilhelmina Petronella Vreeburg, 22 j. — C. J. la Dosenbos, geb. Kipon, 31 j. — G. Reschier, 44 j. — E. J. Willer, geb. Aldenhoven, 56 j. — N. Plug, Z., 7 w. — J. Pardon, 73 j. — M. Maas, geb. van Horren, 54 j. — M. S. Brier, D., 10 m. — A. Veenhof, Z., 6 j. — Ma. van der Steen, 21 j.

## KERKNIEUWS.

DEVENTER, 18 November. Bij de Evang. Luth. gemeente alhier is uit het vroeger medegedeelde 4-tal Predikanten beroepen: Ds. R. Reddler, te Monnikendam.

## AKADEMIE-NIEUWS.

PROMOTIËN AAN DE LEYDSCHE HOOGESCHOOL.

Den 20sten November de Heer J. C. de Koning, van Dordrecht, in de Regten, na openbare verdediging van zijn Academisch Proefschrift: *over de Verbindtenis onder eene opschortende voorwaarde.*

Denzelfden dag de Heer H. Timmers Verhoeven, van Dordrecht, in de Regten, na openbare verdediging van zijn Specimen, continens *Quaestiones de Jure Hodierno.*

## ADVERTENTIEN.

Getrouwd: EDOUARD FRANCIS MARIE DE HOON,
Medicinae Doctor te *Basservelde*,
EN
CATHARINA MARGARETHA PETRONELLA VAN HYFTE,
IJZENDIJKE, 17 November 1856. Geboren VAN WENSEN.

---

Getrouwd: C. VAN EGMOND,
EN
LEYDEN, 19 November 1856. C. C. PADDENBURG,
Wede. F. S. J. SMULDERS.

---

Bevallen van eene DOCHTER, Vrouwe GERTRUDE CATHARINE VAN BUTTINGHA WICHERS — WERNINK.
LEYDEN, 16 November 1856.

---

Heden overleed na eene hevige ongesteldheid van ruim drie weken, in den ouderdom van 56 jaren, mijne hartelijk geliefde Moeder, Vrouwe ELISABETH JOHANNA ALDENHOVEN, Weduwe den Wel Ed. Geb. Heere ISAAC ANNE WILLER.
LEYDEN, 15 November 1856. O. M. WILLER.

---

Heden overleed na een langdurig en smartvol maar geduldig lijden van 3 maanden, onze geliefde Zoon ANNE CORNELIS, in den ouderdom van ruim 13 jaren.
S. J. LE POOLE.
LEYDEN, 19 November 1856. J. C. G. LE POOLE, geb. DE CONINGH.

---

Alle degenen die iets te vorderen hebben van, verschuldigd zijn aan, of eenige Papieren of Goederen onder zich hebben, behoorende tot den Boedel en Nalatenschap van Wijle Mejufvrouw ANTJE BORN, Weduwe den Heer JOHANNES LA LAU, gewoond hebbende buiten de Witte Poort der Stad *Leyden* in de Gemeente *Soeterwoude*, en aldaar overleden, gelieven daarvan **opgave, betaling** of **afgifte** te doen *vóór den vijftienden December* 1856, ten huize van den Procureur P. K. DOEFF, te *Leyden*.

---

**Het Openbaar Landhuishoudkundig Onderwijs**, zal geopend worden op Vrijdag, den 21sten dezer, des avonds te *zeven* ure.
A. H. VAN DER BOON MESCH.

---

# OPENBARE VERGADERING
DER
LEYDSCHE AFDEELING
VAN DE
# NED. VEREENIGING TOT AFSCHAFFING VAN STERKEN DRANK,
***Op Maandag den 24sten November 1856,***
Des Avonds ten **acht** ure,
IN DE ZAAL DER MAATSCHAPPIJ TOT NUT VAN 'T ALGEMEEN, OP DE RUINE.

Tot bijwoning worden uitgenoodigd, behalve de Leden en Begunstigers, allen die eenigzins belang stellen in de pogingen der Vereeniging.

Spreker: Ds. C. S. ADAMA VAN SCHELTEMA.
Bijdrage door den Heer J. M. E. DERCKSEN.

☞ De Leden, die geen Vergaderings-Briefje hebben ontvangen, gelieven hunnen Naam en Woonplaats op te geven aan den Bode ABSPOEL, op de Hooigracht, hoek van de Mredesteeg.

---

Bij den Ondergeteekende zijn voortdurend verkrijgbaar de **Theeën** uit het Magazijn van **ROTWENINGE EN VISSER**, afgewogen in verzegelde pakjes van 2½ Ned. ℔, 1 Ned. ℔, 5, 2½ en 1 Ons, waarop nommer en prijs, die zich bepaalt van 80 Cts en hooger, zijn vermeld.
Prijs-Couranten zijn *gratis* te bekomen.
S. W. WOLVEKAMP,
Aalmarkt, Wijk IV. No 128, te *Leyden*.

☞ Door de goedkoopere Theeprijzen zijn de qualiteiten op nieuw aanmerkelijk verbeterd.

---

☞ Wordt gevraagd een **Burger Jongeling**, P. G. ijverig van aard, tevens bewijzen kunnende overleggen van eerlijkheid en zedelijk gedrag. Vereischten zijn bekwaamheid; **Schoon Schrift** en eenigzins bekend met de Hollandsche Talen. Die hierin belang stellen, adresseren zich met *eigenhandig* geschreven Brieven, aan **GEBROEDERS VAN DER HOEK**, Boekhandelaars, Breedestraat.

---

☞ De Verkooping van het HUIS EN ERF te *Warmond*, ten overstaan van den Notaris J. P. W. SCHERMER, te *Leyden*, tegen den 27sten November aanstaande geannonceerd, zal **geen voortgang hebben.**

---

***Dijkgraaf en Hoog-Heemraden van Rijnland en van 's Lands en Groot Waterschap van Woerden,*** zijn voornemens in het Logement aan de Heimans- of 's Molenaarsbrug, onder *Oudshoorn*, op Woensdag den 26sten November 1856, des voormiddags ten *elf* ure, in het openbaar bij Opbod en Afslag te **Verpachten**:

*Het regt van doorvaart der Schepen en Vaartuigen, passerende door de Heimans- of 's Molenaarsbrug, liggende in den lagen Rijndijk, onder het Ambacht van* Oudshoorn, *voor den tijd van* DRIE *jaren, ingaande met den eersten Januarij* 1857, *en eindigende den laatsten December* 1859.

De Voorwaarden zullen *acht* dagen te voren ter lezing liggen ter Secretarie van Rijnland te *Leyden*, en van het Waterschap te *Woerden*, alsmede bij OTTEN in het Logement aan de Heimansbrug voornoemd.

---

***Dijkgraaf en Hoog-Heemraden van Rijnland,*** zijn voornemens in het Logement aan de Heimans- of 's Molenaarsbrug onder *Oudshoorn*, op Woensdag den 26sten November 1856, des middags ten *twaalf* ure in het openbaar bij Opbod en Afslag te **Verpachten**:

*Het regt van doorvaart der Schepen, passerende door de Sluis en Brug, liggende in den hoogen Rijndijk aan en over de Gouwe onder Alphen, mitsgaders de bewoning van het Huis en Tuin aan gemelde Sluis staande en gelegen, voor den tijd van* DRIE *jaren, ingaande met den eersten Januarij* 1857 *en eindigende den laatsten December* 1859.

De Voorwaarden zullen *acht* dagen te voren ter lezing liggen ter Secretarie van Rijnland te *Leyden*, en bij OTTEN in het Logement aan de Heimansbrug voornoemd.

---

Uitgegeven door J. B. WOLTERS, te *Groningen*:

De 2de herziene druk van *Het Nederlandsch Burgerlijk Regt, naar de volgorde van het Burg. Wetb.*, door Mr. G. DIEPHUIS. Eerste Deel. Gr. 8°. ƒ4.40. In 9 Deelen compleet ƒ39.60.

Mr. A. OUDEMAN, *Het Ned. Wetb. van Burg. Regtsvord., naar deszelfs beginselen ontwikkeld, en door Formulieren in praktijk gebragt.* Vier deelen. Tweede herziene druk. Gr. 8°. ƒ14.70.

*Opmerkingen en mededeelingen, betreffende het Nederlandsch Regt,* verzameld door Mrs. A. OUDEMAN en G. DIEPHUIS. 2de reeks. Afl. 1 en 2, Gr. 8°. ƒ1.60.

*Van den Vos Reinaerde*, uitgegeven en toegelicht door Prof. W. J. A. JONCKBLOET. Gr. 8°. ƒ3.90.

Prof. CHOULANT's *Handboek der bijzondere Ziektekunde en Genezingsleer van den mensch.* Naar den 5den druk van Prof. RICHTER, vert. door Dr. L. ALI COHEN. Twee deelen. Gr. 8°. ƒ13.90.

AD. SCHUMANN, *CHRISTUS of de leer des O. en N. V. aangaande den Persoon des Verlossers.* Verkort bewerkt door Ds. W. VERWEY. Gr. 8°. ƒ3.90.

W. VON HUMBOLDT, *Lichtstralen uit zijne Brieven.* Met eene schets van v. H's. leven, door ELIZA MEIJER. Postf. ƒ1.90.

GOEVERNEUR's *Gedichten en Rijmen.* 2de druk ƒ1.40.

CHANNING's *Christel. Redevoeringen.* 2de druk ƒ1.50.

---

## BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.
### WOENSDAG 19 November.

| | | Laagst. koers. | Hoogst. koers. | Gebleven. |
|---|---|---|---|---|
| NEDERLAND, Werkelijke Schuld | à 2½ pCt. | 62 13/16 | 62 7/8 | 62 13/16 |
| Dito Certificaten | 3 | 74 5/8 | 74 15/16 | 74 11/16 |
| Dito dito | 4 | 93 15/16 | 94 1/8 | 94 1/16 |
| Amortisatie Syndicaat | 3½ | 89½ | — | — |
| Handelmaatschappij | 4½ | — | — | — |
| O. I. Leening | 4 | 93¾ | — | — |
| Aandeelen Holl. Spoorweg | 4½ | — | — | — |
| Dito Rijn-Spoorweg | 4½ | — | — | — |
| FRANKRIJK, Certif. | 3 | — | — | — |
| Dito dito | 4½ | — | — | — |
| RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816 | 5 | 102½ | 102 5/8 | 102½ |
| Dito dito 1828 en 1829 | 5 | 101 3/8 | — | — |
| Certif. bij dito 1831 en 1833 | 5 | 92½ | — | — |
| Dito 1840 | 4 | 83 3/8 | — | — |
| Dito bij STIEGLITZ & Co. | 4 | — | — | — |
| Dito dito Nieuwe | 4 | — | — | — |
| Inschrijving in Assign. | 6 | — | — | — |
| Certificaten van dito | 6 | — | — | — |
| POLEN, Aandeelen 1835 | ƒ 500 | 152½ | — | — |
| Dito Obligatiën | 4 | — | — | — |
| PRUISSEN, Obl. te Londen | à 4½ pCt. | — | — | — |
| SPANJE, Obligatiën | 1¼ | 23 3/16 | 23 1/16 | 23 3/16 |
| Dito Obligatiën | 3 | 41 | — | — |
| Dito Binnenl. à 6 m. | 3 | 37 | 37 1/8 | — |
| Bewijzen Coupons | | 5 5/8 | — | — |
| OOSTENRIJK, W. B. bij Goll. | 5 | 78 3/8 | — | — |
| Dito | 4 | — | — | — |
| Dito Metall. | 5 | 78½ | 78 13/16 | 78 13/16 |
| Dito Nieuwe | 5 | 83 | 83 1/8 | 83 |
| Dito 1847 | 2½ | 38 3/8 | 38½ | 38 3/8 |
| BELGIE | 2½ | — | — | — |
| Dito bij ROTHSCHILD | 2½ | — | — | — |
| Dito dito | 4½ | — | — | — |
| BRAZILIE, 1824, 100 £ | 5 | 87½ | — | — |
| PORTUGAL, te Londen | 3 | 43 15/16 | 44 1/16 | 44 |
| SARDINIE | 5 | — | — | — |
| PERU, Geldleening 1853 | 4½ | — | — | — |
| VENEZUELA, Obligatiën 6 pCt. nu | 4½ | 33¾ | 33 7/8 | — |
| GRENADA, Obligatiën | 2½ | 20 9/16 | 20 5/8 | — |
| MEXICO, Obligatiën 1851 | 3 | 20 9/16 | 20 7/8 | 20 7/8 |
| N. AMERIKA, Bankactiën | | — | — | — |

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. G. LA LAU.